

העם

איסר הקטן

השם הכמוס ביותר במדינה הותר השבוע לפירסום. האיש שזווע בשם שנים רק כי "ממונה על שרותי הבטחון" וזהו, על פי יוזמת משרד ראש-הממשלה, כאיסר הראל. "איסר הקטן", כפי שנקרא כדי להבדיל בינו לבין איש שיי אחר, איסר בארי ה' מנות, שנקרא "איסר הגדול" בשל קומתו, נחשב במשך 15 שנה כצילו של דויד בן גוריון, עד אשר התגש חזית עם שמעון פרס, בפרשת המדענים הגרמניים. הראל, אשר מצרם של יוקליק ובניגל בשווייץ חשף את פעילותם של המדענים ה' גרמניים, החליט לפתוח במערכה בינלאומית. מטרת המערכה: להעביר את האשם משני הסוכנים שנתפסו, אל כתפיה של גרמניה המערבית, על כי היא מרשה למדעניה לצי' סוק במחקרים מלחמתיים במצרים.

פרס, אביר השיתוף עם גרמניה המער' בית, הציג את פעולתו של הראל (לשעבר הלפרין) כחתייה תחת מדיניותו של בן גוריון. הוא אף תיאר את החתייה כחלק מקנוניה רחבה ביותר בין הממונה לבין הצמרת הוותיקה של מפא"י, שמטרתה לה' דיח את בן-גוריון. גם חגי אשד בספרו נותן מהלכים לגירסה זו.

במוחו של הזקן הצטייר איסר הקטן ב' דמות מפקדי ה'נ.ק.ו.ד. הרוסיים, בימי ה' טרור של סטאלין. על כן החליט לסלקו. על אף תמיכתם של גולדה מאיר ולוי אש' כול, הגיש הממונה את התפטרותו ב' מארס 1963.

מלחמה ברפ"י. האיש אשר פיקד על חטיפת אייכמן מבואנוס-איירס, פנה לעס' קים פרטים בהיקף של מיליוני לירות, ב' שטח הבנייה והקרקעות. מקומו במנגנון הבטחון נמסר, אחרי מיקוח רב, לאיש אחר. לאשכול היה ברור, כי אדם כמו הראל יכול להביא לו תועלת רבה, בשל ידיעותיו ועברו. אולם כל עוד היה קיים סיכוי כל' שהו של הידברות עם בן-גוריון, וכל עוד המשיך פרס לכהן כסגן שר-הבטחון, היסס אשכול להחזיר את הממונה לתפקיד ממלכתי. כי החזרה כזו היתה מתפרשת — כפי שהת' פרשה השבוע — כמעשה מלחמתי קיצוני נגד בן-גוריון ורפ"י. ראשי רפ"י עצמם פירשו זאת כאיום לגלות סודות חמורים, העשויים לפגוע ברשימתם ובהם.

מינויו של הראל, 53, לתפקיד של יועץ לראש הממשלה, ומועמד לתפקיד מנכ"ל משרד ראש-הממשלה, נועד לכאורה לסיים בכי טוב אחת הפרשות העגומות הקשורות בשלטון דויד בן-גוריון. אבל פירסום המינוי ערב הבחירות עשוי להפוך התחלה של פר' שה חדשה, כאשר ענייני הבטחון, הבטחוניזם והשרותים החשאיים יתפכו נושא מרכזי ב' מערכת הבחירות לכנסת השישית.

אם היה דרוש מעשה נוסף, כדי לסמל את אופייה של מערכת-הבחירות הנוכחית, הוא סופק עליידי מינויו של הראל. מינוי זה הוכיח בצורה החותכת ביותר, כי אין המפלגות המתחרות על השלטון מסוגלות לה' היתק מפרשיות העבר. מלחמתן אינה על דמותה העתידה של המדינה, כי אם על סילוק השבונות שנים בנככי המנגנונים. מינויו של הראל לא בא מתוך שאיפה לה' חפש פתרונות לבעיות העתיד, אלא כדי לה' המשיך בהתנצחות הקשורה כולה בעבר.

בחירות

אמת וציון

- מעולם לא אמרו כליכך הרבה עסקני מפלגות כליכך הרבה דברי-אמת זה על זה השבוע:
● מפ"ם על אחרות העבודה: "אחרות העבודה מדברת כמו מפ"ם ועושה כמו מפא"י."
● מזכיר הליברלים העצמאיים על גח"ל: "גח"ל היא תזמורת שיוצרת אקורדים צורמים."
● יוסף ספיר על המערך: "המי ערך מוציא — הציבור משלם."
● אריה בן-אליעזר על משה דיין: "דיין מליקי צבעים."
● מפ"ם על גח"ל: "דורפרופיית מסוכנת."
● מפ"ם על מצע רפ"י: "סכנה"
● מנחם בגין על המערך: "קוני קולות."
● עסקן מפ"ם, מרדכי אורן, על רפ"י: "רפ"י רוצה להרוס את הד'

(המשך מעמוד 9)
ותשעה חודשים, וחזרת אל הציבור בשלו' שה החודשים האחרונים לפני הבחירות. היא עושה זאת באומים ובמודעות שהם לא פחות טפלים מנאומיו וממודעותיו של השלטון.

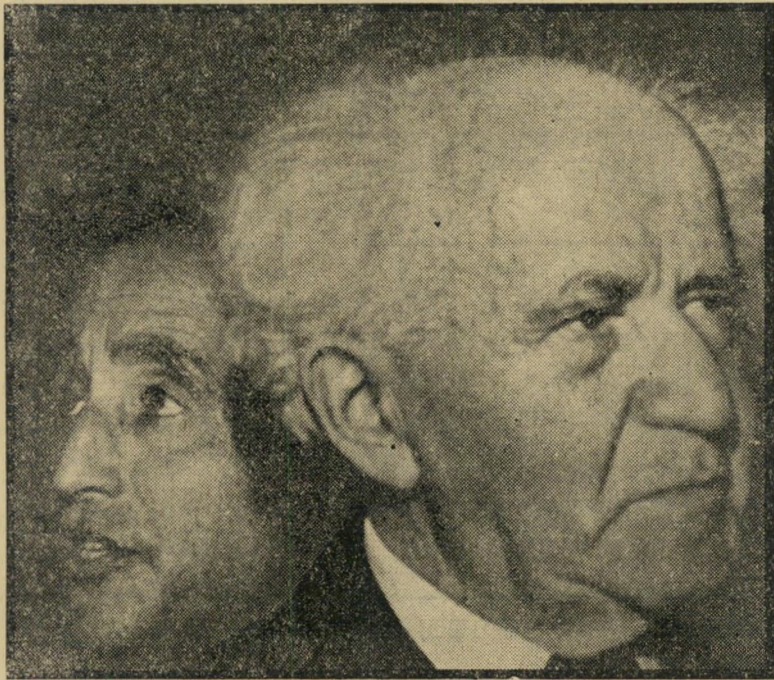
אכן, לעיתים נדמה כי האופי' זיכיה עיפה וזקנה יותר אף מן השלטון, שעוריקה הסתיירו לא פחות — ואולי יותר.

אפשר להעמיק ביקורת זו ולהוכיח: אין זו אופוזיציה למיש' זוהי אופוזיציה בתוך המיש' פר.

כלומר: למעשה אין זו אופוזיציה כלל, לא מבחינה רעיונית ולא מבחינה מעשית. אין אף מפלגה אופוזיציונית אחת שלא ישבה בממשלה במושך שנים ארוכות. אפילו הרות, בי' התחתנה עם גוף קואליציוני מובהק כמו הציונים הכלליים, איבדה את בתוליה מבחינה זו.

כולם יחד יושבים בסוכנות היהודית, ומחלקים ביניהם את שלל המגבית היהודית המאוחדת. כולם יחד יושבים במוסדות ההסתדרות, ומשתתפים בהנאותיה. כולם יחד יושבים ומסדרים יפה בכמה וכמה מעוזים מקומיים.

כאשר נערך דיון מדיני או בטחוני ב'

איסר הראל מאחורי בן-גוריון
הוא פנה לו עורף

כנסת — הם דומים למקהלה מדברת, וחזו' רים איש על דברי רעהו.
וגם גאון לא יצליח למיין ולס' זוג אותם במזנון הכנסת. שם הם מהווים חבורה עליזה אחת, שבת אחים גם יחד.

מובן, יש ביניהם הבדלים. הבדלים של אינטרסים, הבדלים של דעות בנקודות משניות. אך כל ההבדלים האלה גם יחד קטנים יותר מאותם הקיימים בין האגפים השונים במפלגה הגונה אחת בח"ל, כגון המפלגה הדמוקרטית בארצות-הברית או מפלגת-העבודה הבריטית.

הדרך ההכרעה של המדינה, תהליך הקמתו של מישר חדש, אינו יכול להתחיל בתיקון השלטון. החלפת השלטון היא סוף הדרך — לא התחלה.
ואילו ראשית הדרך היא: הקי' מת אופוזיציה חדשה.
אופוזיציה אמיתית.
אופוזיציה שאינה תלויה באינטרסים עסקיים.
אופוזיציה לוחמת.
אופוזיציה צעירה, רעננה, חדורה רוח' קרב.
זוהי האלטרנטיבה שאנו יכולים להקימה, שאנחנו חייבים להי' קימה בסתיו 1965.

עוד לפני מועד הבחירות לכנסת יתקיימו מגעים מודיים בין כמה מראשי רפ"י לבין חוגים מסויימים במערך, במגמה להכין ממשלה משותפת אחרי הבחירות. הסיסמה תהיה: "בלי אשכול ובלי בן-גוריון". בן-גוריון כבר הבהיר לאנשיו, כי אינו עומד על זכו'

יותיו לחזור לראשות הממשלה, וכי מטרתו העיקרית היא לסלק את אשכול. כמה מאנשי מפא"י, כגון אבא חושי ושרגא נצר, סבורים אף הם כי אשכול יתפן למיותר אחרי הבחירות. במיקרה זה ידרוש דיין את תיק החוץ ופרס את תיק הביטחון, תמורת השארת ענייני הכלכלה בידי מפא"י ואחדות-העבודה.

לעומת זאת יקיים אשכול בקרוב שיחות בירור עם מנהיג המפד"ל חיים משה שפירא, בדבר עמדתה של המפד"ל לאחר הבחירות, לגבי הקמת קואליציה ממשלתית. לאשכול נודע כי המפלגה הדתית מנסה לזום הקמת ממשלה בה ישתתפו כל הדתיים (כולל אגודת ישראל), רפ"י וגח"ל. לפי המתכנן יכהן כראש הממשלה חיים

משה שפירא, כשר החוץ שמעון פרס, שר הבטחון יהיה משה דיין, ואילו תיק האוצר, המיסר והתעשייה, והחינוך יימסרו לגח"ל. בחישוב זה מובאת בחשבון גם הצטרפות הליברלים העצמאיים, שלהם יימסר תיק המשפטים.

אשכול יציע לשפירא הסכם מוקדם לגבי קואליציה של המערך והדתיים, ותמורת זאת לא יפריע המערך כבר מעתה למערכת הבחירות של המפד"ל בריכוזי ישראל השניה. במערך קיימת הרה, כי הצעה זו עשויה לשמש פיתוי למפד"ל, לאור העובדה כי מפלגה זו מקבלת למעלה מ-50% של קולותיה בקרב ריכוזי ישראל השניה. שפירא עשוי להתנות את ההסכם בהתחייבות מוקדמת של המערך להעביר את חוק השבת מייד לאחר הבחירות.

אין סיכויים רבים שמרדכי חיים שטרן, מנהלה הכללי של חברת "רסקו", ייבחר כראש עיריית תל-אביב. שורה של

הסכמים סודיים, שכבר הושגו בימים האחרונים, מבטיחה כי גם להבא יישאר כראש העיר איש המערך מרדכי נמיר.

בתעמולת רפ"י תודגש ה' אפשרות שדויד בן-גוריון יפ' רוש מהחיים הפוליטיים, מייך אחרי הבחירות. בדיקות שנערכו לאחרונה עליידי מטה הבחירות של רפ"י גילו, כי הופעת בן-גוריון ב' ראש רשימת רפ"י דוקא מרתיעה בוח' רים רבים, המוכנים לתמוך ב'אלטרני' טיבה צעירה' בראשות פרס-דיין, אך לא בשבוע להגה של בן-גוריון.

עסקנים יוצאי צפון-אפרי' קה במערך יחדלו לפעול ב' מערכת הבחירות. מחקר משבר בין סיכת העסקנים יוצאי מארוקו של מפא"י, לבין מטה הבחירות של המערך. יוצאי צפון-אפריקה במפא"י שונים כי הם קופחו בהרכבת הרשימה, וכן קיימת לנכס נטייה של הפלייה לרעה גם בשסחים אחרים. אם לא תצ' ליח מפא"י לחסל משבר זה בהקדם, הוא עשוי להחריף עד כדי מלחמה גלויה מצד כמה מראשי הצפון-אפריקאים ב' מפא"י, נגד הענק.

כמידה שלוו אשכול יר' כיב את הממשלה הבאה, לא יכהן בה חיים צדוק, כנראה כשר המסחר והתעשייה. אם יטולק דוב יוסף, יוצע לצדוק תיק ה' משפטים.

המלחמה נגד חוק לשון הרע תתפשט אל מחוץ לישראל. כמה עתונים גדולים באירופה ובארצות-הברית מתעניינים בנוסח החוק, וגם מוסדות בין-לאומיים — מהם המסונפים לאו"ם — עשויים להתערב. עד כה נמנעו העתונאים בישראל מלבקש התערבות זרה, אולם אחרי ההצבעה בישיבת הפגרה של הכנסת סבורים רבים מהם, כי יש לפעול גם בזירה זו.

המיסמך היהודי לא יאושר בוועידה האקומונית, ללא תיקונים מרחיקי-לכת. קרוב לוודאי, כי תימחק מתוכו הפיסקה המשחררת את היהודים מן המילים "רצח אלהים" (דייטד). התנגדות הערבים למיסמך אינה אלא תירוץ בידי קבוצה של חשמנים איטלקיים שמרניים, השולטים בחצר האפיפיור, והחוששים כי קבלת המיסמך היהודי תעלה את קרן אויביהם, החש' מנים החדשניים, השואפים לרפורמות בשסחים רבים של הכנטיה, והמבקשים לחסל את זכויות היתר של שליטי-החצר ברומא.

מתיוחות נוספת צפויה כחזית יחסייהעבודה. הפעם היא משתנת בקרב המהנדסים והסכנאים עובדי סולל-בונה, המרגישים את עצמם מרומים ומקופחים עליידי הנהלת החברה ההסתדרותית הגדולה. במידה שלא יבואו על סיפוקם, יבקשו מן ההסתדרות להרשות להם לשבות.